

Nader onderzoek vleermuizen tweede kapronde Voorlei

Primum

Podium 9, 3826 PA Amersfoort

Postbus 64, 7450 AB Holten

T +31 88 186 99 00

www.primum.nl

Rapport

project Ecologie Schakenbosch Leidschendam

projectnummer 17020005

projectverantwoordelijke Patrick Dassen

datum 2 december 2020

referentie 17020005_R_DBA1_0736

opdrachtgever Schakenbosch bv

postadres Mariahoek 4, 3511 LD UTRECHT

contactpersoon A. Mulder

status Definitief

auteur Dieuwertje Boonstra MSc.

paraaf

gecontroleerd ing. Esmée Schutgens

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel	3
1.3	Leeswijzer	3
2	Het Project	4
2.1	Huidige situatie	4
2.2	Beoogde ontwikkeling	4
3	Onderzoeksmethode	6
3.1	Vleermuizen	6
3.2	Overige soorten	8
4	Resultaten	9
4.1	Vleermuizen	9
4.2	Overige soorten	12
5	Effectenbeoordeling	13
5.1	Effecten	13
5.2	Toetsing Wet natuurbescherming	13
6	Conclusies	15
	Bronnen	16

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Schakenbosch b.v. is voornemens het perceel aan de Veursestraatweg 185 te Leidschendam (provincie Zuid-Holland) te herontwikkelen. Voor de herontwikkeling zijn verschillende onderzoeken uitgevoerd, waaronder een quickscan (Debruyne, 2017) en enkele nader onderzoeken aan bebouwing (Koorevaar, 2017). Onderdeel van de herontwikkeling betreft noodzakelijke kapwerkzaamheden binnen het terrein. De te kappen bomen zijn in een eerdere stadium gecontroleerd op mogelijke aanwezigheid van natuurwaarden, zoals holtes en jaarrond beschermde nesten (Debruyne, 2020). Hieruit bleek dat er geen jaarrond beschermde nesten aanwezig waren, maar wel 30 bomen met mogelijk voor vleermuis geschikte holtes.

Hieruit blijkt dat met de voorgenomen kapwerkzaamheden effecten op jaarrond beschermde vaste rust- verblijfplaatsen van vleermuizen niet op voorhand zijn uit te sluiten. Door middel van een nader onderzoek naar vleermuizen kan vastgesteld worden of de eerder genoemde strikt beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn en of deze aangetast worden door de werkzaamheden. Pas als het exacte gebruik van het plangebied door deze soorten bekend is, kan worden bepaald of sprake is van overtreding van de Wet natuurbescherming.

Deze rapportage beschrijft de methode en de resultaten van het nader onderzoek naar de beschermde soorten vleermuizen en verwoordt of met de kapwerkzaamheden sprake is van een overtreding van de Wet natuurbescherming.

1.2 Doel

Door middel van het nader onderzoek worden de volgende vragen beantwoord:

- Zijn er vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied aanwezig?
- Hebben de voorgenomen werkzaamheden effect op bovengenoemde vaste rust- en verblijfplaatsen?
- Zijn deze effecten in strijd met de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming?
- Is een ontheffing Wet natuurbescherming noodzakelijk?

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 geeft een beschrijving van de huidige situatie van het plangebied en de geplande ingrepen. In hoofdstuk 3 wordt de onderzoeksmethode beschreven. In hoofdstuk 4 worden de resultaten van het onderzoek gepresenteerd. In hoofdstuk 5 zijn de mogelijke effecten van de ingreep gerelateerd aan de aanwezige soorten en getoetst aan de Wet natuurbescherming. In hoofdstuk 6 volgt de conclusie. Ten slotte is een korte literatuurlijst opgenomen.

2 Het Project

2.1 Huidige situatie

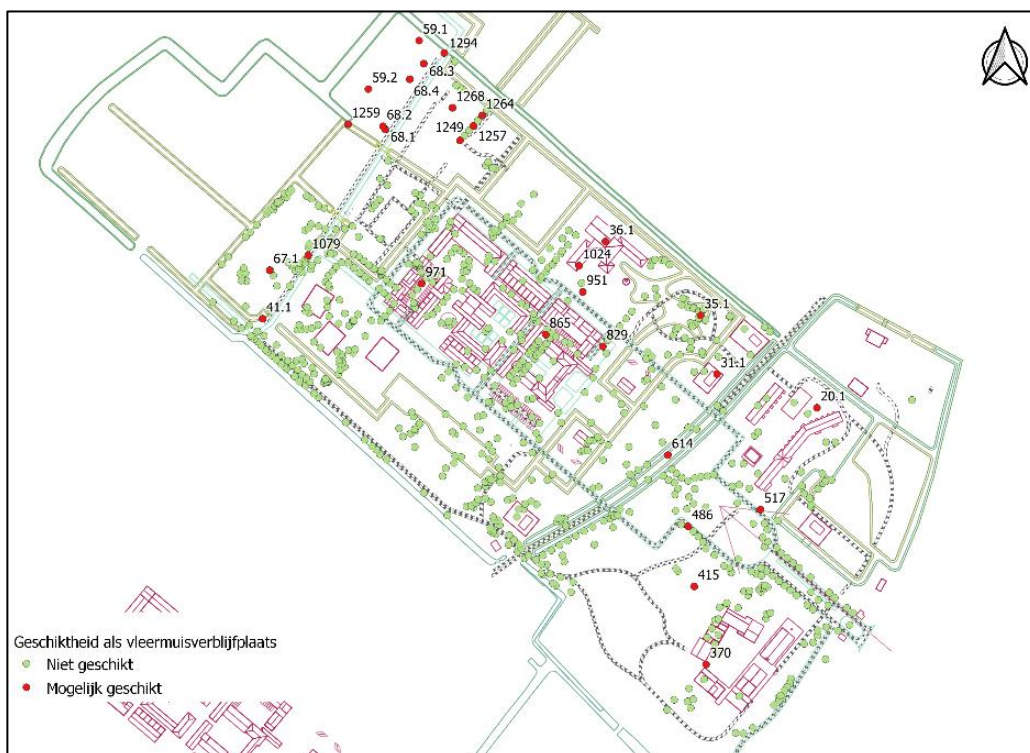
Het plangebied ligt aan de noordoostzijde van de bebouwde kom van Leidschendam en bestaat uit een terrein van ruim 30 hectare. Het terrein werd voorheen gebruikt als zorginstelling. Verschillende gebouwen uit deze periode zijn nog aanwezig in het plangebied. Het terrein wordt gekenmerkt door grote bomen, groene ruimten en waterpartijen met een parkachtig karakter. Het plangebied wordt in hoofdzaak ontsloten via de Veursestraatweg (N447) en via de Gravin Marialaan. Het plangebied wordt aan de zuidwest zijde begrensd door een woonwijk. Onderstaande afbeelding geeft de globale ligging van het plangebied weer.

Afbeelding 1: Plangebied 'De Voorlei' te Leidschendam.

2.2 Beoogde ontwikkeling

Het beoogde plan betreft de herontwikkeling van het gehele terrein, inclusief bebouwing. Onderdeel van de herontwikkeling is de kap van een groot aantal bomen verspreid over het terrein. Afbeelding 2 geeft een overzicht van de te kappen bomen en welke bomen hiervan mogelijk geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen.

Afbeelding 2. Ligging te kappen bomen en geschiktheid als verblijfplaats voor vleermuizen (Boomtotaalzorg, 2020).

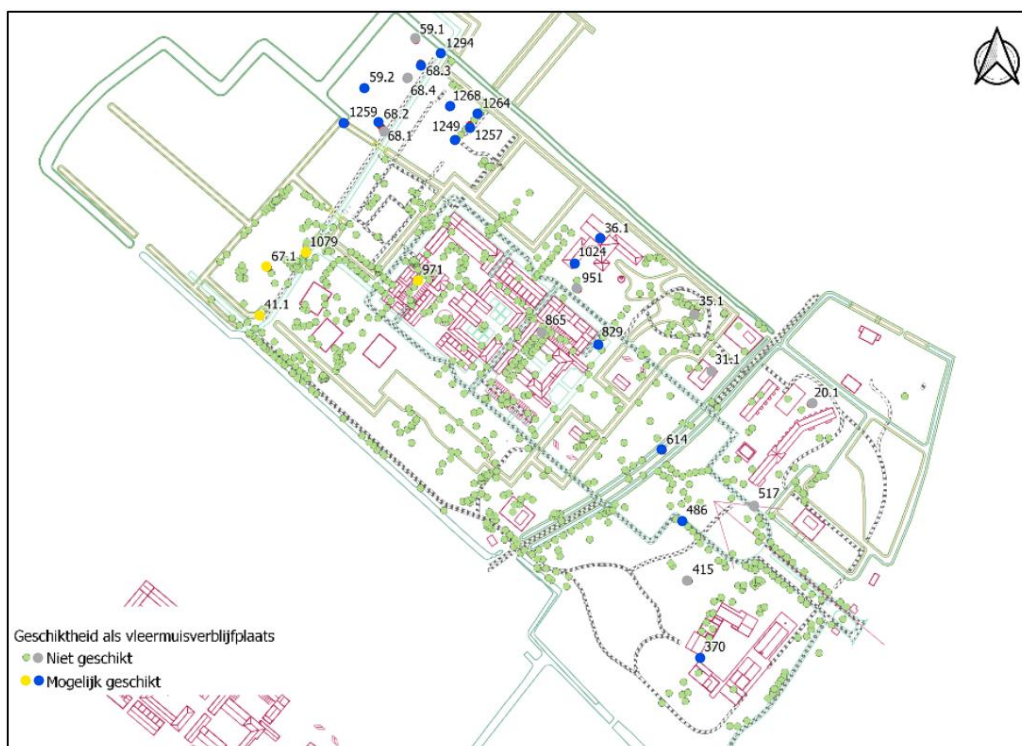
3 Onderzoeksmethode

Dit hoofdstuk beschrijft de onderzoeksmethode van het uitgevoerde nader onderzoek. Beschreven wordt voor welke soorten nader onderzoek is uitgevoerd, welke onderzoeksprotocollen gehanteerd zijn en welke dagen en onder welke weersomstandigheden het onderzoek is uitgevoerd.

3.1 Vleermuizen

Het nader onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2017 (Netwerk Groene Bureau's, 2017). Op basis van de aanwezige potenties voor boombewonende vleermuizen is het onderzoek afgestemd op algemeen voorkomende boombewonende soorten zoals de gewone grootoorvleermuis en ruige dwergvleermuis. Om de gebruiksfuncties van het plangebied als kraam-, zomer-, paar-, en winterverblijfplaats vast te stellen dan wel uit te sluiten zijn verschillende veldbezoeken uitgevoerd in de periode van mei tot oktober. Het inventariseren van vliegroutes en foerageergebieden is gelijktijdig met de overige inventarisaties uitgevoerd. Voor een volledig beeld is hierbij zowel een ochtendronde als een avondronde uitgevoerd.

Binnen het plangebied zijn de te kappen bomen met mogelijk geschikte holtes in een eerdere fase op kaart gezet. In totaal betrof het 29 holtebomen (zie afbeelding 2). Van deze holtebomen is als eerste bepaald of ze geschikt zijn als vleermuisverblijfplaats (holte van voldoende grootte en diepte) en welke holtes middels endoscoopcamera volledig visueel te inspecteren zijn. Hieruit kwam naar voren dat 19 bomen geschikt zijn als mogelijke verblijfplaats. Hiervan zijn 9 bomen niet volledig te inspecteren met endoscoop camera. Op basis hiervan is een werkwijze opgesteld om een zo dekkend mogelijk onderzoek uit te voeren. Hierbij is gekozen om 4 bomen (overdag) met endoscoop camera te onderzoeken. De overige 15 bomen zijn onderzocht met een batdetector en warmtebeeldcamera. In afbeelding 3 worden geschikte boomholtes weergegeven en aangegeven welke bomen met behulp van een endoscoop camera zijn onderzocht.

Afbeelding 3. Geschikte holtebomen als verblijfplaats voor vleermuizen (blauwe en geel). Met endoscoop onderzochte bomen (geel) en met batdetector onderzochte bomen (blauw) (bron: Boomtotaalzorg, 2020; bewerkt).

Tijdens de inventarisaties van 10 bomen is op grond van geluid en zicht geïnventariseerd. Met behulp van een heterodyne batdetector met opname- en vertragingfunctie (type: Batlogger M) is de echolocatie die vleermuizen uitzenden, hoorbaar gemaakt voor mensen. Gedurende de bezoeken zijn continue opnamen gemaakt. Door daarnaast zoveel mogelijk visueel waar te nemen (met onder andere een warmtebeeld camera type Pulsar Helion XP28), is de determinatie geverifieerd en is het gedrag (en daarmee vaak de functie van het gebied) vastgesteld. De inventarisaties naar vleermuizen zijn uitgevoerd tussen zonsondergang en zonsopkomst. In deze periode is per inventarisatie minimaal twee uur geïnventariseerd. De bezoeken zijn uitgevoerd door twee personen.

De overige vier bomen zijn onderzocht middels endoscoopcamera (Ridgid Micro CA-350). De inspecties hebben plaatsgevonden door het beklimmen van de boom en volgens de holte visueel te inspecteren.

In tabel 1 is een overzicht weergegeven van de uitgevoerde inventarisaties. De onderzoeken met endoscoop zijn uitgevoerd door ir. M. Debruyne (MDE) van Boomtotaalzorg. Overige vleermuisinventarisaties zijn uitgevoerd door twee personen van Stichting Zoogdierenwerkgroep Zuid-Holland (SZZH).

Tabel 1. Overzicht van de uitgevoerde inventarisaties en de bijhorende gegevens.

Datum	Tijd	Onderzoek	Omstandigheden	Onderzoeker(s)
2-6-2020	Overdag	Vleermuisinspectie met endoscoop (kraam- en zomerverblijfplaats)	20 °C, windkracht 2, bewolkt, geen neerslag	MDE
5-6-2020	2.20 uur - 5.20 uur	Vleermuisronde met batdetector (kraam- en zomerverblijfplaats)	11 °C, windkracht 3, bewolkt, geen neerslag	SZZH
18-7-2020	21.50 uur – 00.20 uur	Vleermuisronde met batdetector (kraam- en zomerverblijfplaats)	11 °C, windkracht 3, helder, geen neerslag	SZZH
22-7-2020	Overdag	Vleermuis inspectie met endoscoop (kraam- en zomerverblijfplaats)	18 °C, windkracht 2, half bewolkt, geen neerslag	MDE
21-8-2020	20.50 uur – 23.50 uur	Vleermuisronde met batdetector (paar- en winterverblijfplaats)	22 °C, windkracht 3, bewolkt, geen neerslag	SZZH
2-9-2020	Overdag	Vleermuis inspectie met endoscoop (najaarsronde)	15 °C, windkracht 1, licht bewolkt, geen neerslag	MDE
4-9-2020	20.19 uur – 23.19 uur	Vleermuisronde met batdetector (paar- en winterverblijfplaats)	16 °C, windkracht 3, bewolkt, geen neerslag	SZZH
14-9-2020	Overdag	Vleermuis inspectie met endoscoop (najaarsronde)	17 °C, windkracht 1, mistig, geen neerslag	MDE

3.2 Overige soorten

Tijdens de veldronden is tevens gelet op overige aanwezige beschermde soorten.

Waarnemingen van deze soorten worden, indien relevant voor de beoogde ontwikkelingen en het projectgebied besproken.

4 Resultaten

Dit hoofdstuk beschrijft de resultaten van het uitgevoerde nader onderzoek naar. Per gebruiksfunctie worden de resultaten besproken. In dit hoofdstuk wordt de eerste vraag van de doelstelling beantwoord:

- Zijn in het plangebied vaste rust- en verblijfplaatsen van strikt beschermde soorten aanwezig?

4.1 Vleermuizen

Algemene inspectie met endoscoop

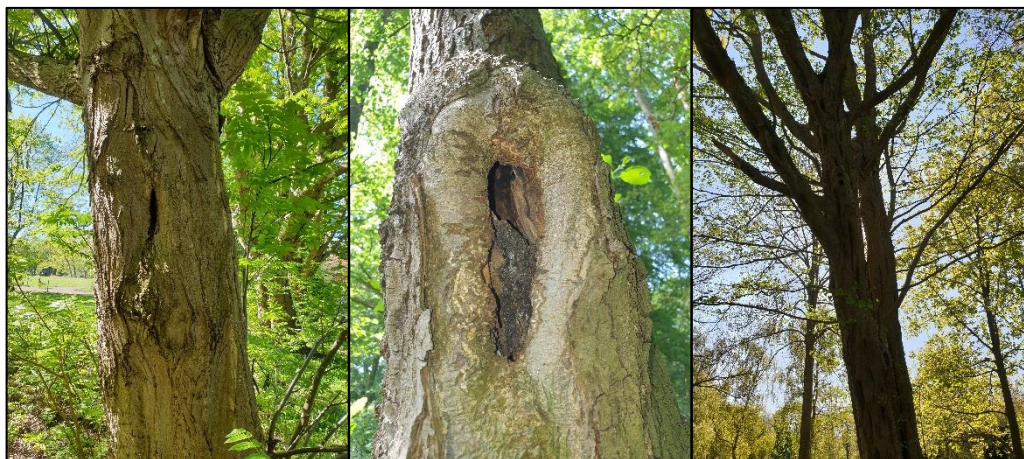
Op 2 juni 2020 zijn alle holtebomen geïnspecteerd op geschiktheid voor vleermuizen. Hierbij zijn tevens alle toegankelijk holtebomen met endoscoop onderzocht. Resultaten van dit onderzoek worden weergegeven in tabel 2. Ter indicatie worden in afbeelding 4 enkele boomholtes weergegeven.

Tabel 2: Resultaten inspectie holtebomen van 2 juni 2020 (uitgevoerd door Boomtotaalzorg).

Boom ID nr.	Boomsoort	Object	Geschikt als verblijfplaats	Vleermuis (sporen) aangetroffen	Opmerking
370	Treurwilg	Holte	Ja	Nee	Holte 50 cm horizontaal ingerot. Nest halsbandparkiet aangetroffen.
415	Hartbladige Els	Holte	Nee	-	Holte te ondiep.
486	Europese linde	Holte	Ja	Nee	30 cm naar boven ingerot.
517	Europese linde	Holte	Nee	-	2 holtes, te ondiep
614	Treurwilg	Holte/schors	Ja	Niet helemaal te controleren	Meerdere holtes. 1 holte 30 cm naar boven ingerot, geen vleermuis aangetroffen. Loshangend schors niet geheel te controleren
829	Amerikaanse eik	Schors	Mogelijk	Niet te controleren	
865	Zoete kers	Holte	Nee	-	Holte te ondiep
951	Treurwilg	Holte	Nee	-	4 holtes, te ondiep. Vogelnestje aangetroffen
971	Kaukasische vleugelnoot	Holte	Ja	Nee	Grote holte, 1 meter naar boven ingerot. Vogelnestje aangetroffen.
1024	Treurwilg	Schors	Mogelijk	Niet te controleren	
1079	Witte els	Holte	Ja	Nee	Holte naar boven ingerot. Nest van halsbandparkiet aangetroffen.
1249	Canadese populier	Schors / scheur	Mogelijk	Niet te controleren	Scheur is geschikt, geen vleermuis aangetroffen. Holte dood uiteinde is niet te controleren.
1257	Canadese populier	Schors	Mogelijk	Niet te controleren	
1259	Canadese populier	Holte	Mogelijk	Niet te controleren	Holte in dood uiteinde

Boom ID nr.	Boomsoort	Object	Geschikt als verblijfplaats	Vleermuis (sporen) aangetroffen	Opmerking
1264	Canadese populier	Holte	Ja	Nee	
1268	Europese linde	Holte	Ja	Nee	Holte 40 cm horizontaal ingerot
1294	Schietwilg	Holte	Ja	Nee	Holte 50 cm naar boven ingerot
20.1	Tamme kastanje	Holte	Nee	-	Ondiepe holte
31.1	Canadese populier	Holte	Nee	-	Niet naar boven ingerot
35.1	Ruwe berk	Holte	Nee	-	Boom is omgevallen
36.1	Canadese populier	Holte	Ja	Nee. Niet helemaal te controleren	Grote holte >1 meter naar boven ingerot
41.1	Hartbladige Els	Holte	Ja	Nee	Holte 10 cm ingerot naar boven
59.1	Canadese populier	Holte	Nee	-	Boom reeds gekapt i.v.m. veiligheid (noodkapvergunning)
59.2	Canadese populier	Holte	Ja	Nee	Dode boom met stambreuk, geschikt. Andere boom met 2 holtes niet geschikt, te ondiep ingerot.
67.1	Esdoorn	Holte/scheur	Ja	Nee	3 kleine holtes te ondiep ingerot, Spechtenhol is opengescheurd van boven, scheur is geschikt.
68.1	Canadese populier	Holte	Nee	-	Boom is omgevallen
68.2	Canadese populier	Holte	Mogelijk	Niet te controleren	
68.3	Canadese populier	Holte/schors	Mogelijk	Niet te controleren	
68.4	Gewone es	Holte	Nee	-	Holte van boven opengescheurd, niet naar boven ingerot.

Afbeelding 4. Enkele aanwezige boomholtes binnen plangebied 'De Voorlei' (Boomtotaalzorg, 2020).

Kraam- en zomerverblijfplaats

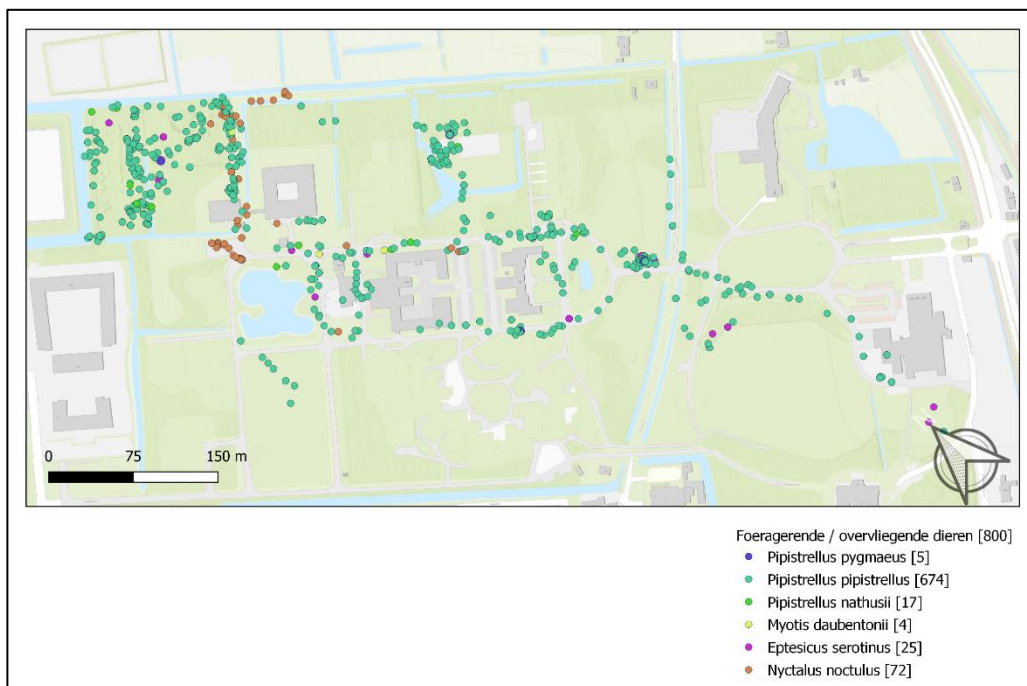
Binnen het plangebied zijn geen kraam- of zomerverblijfplaatsen aangetroffen. In de met endoscoop onderzochte holtes zijn geen (sporen van) vleermuizen aangetroffen. Tijdens het onderzoek met batdetector zijn de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger waargenomen. Deze werden echter alleen passerend of foeragerend waargenomen. Er zijn geen aanwijzingen dat de holtebomen gebruikt worden door vleermuizen.

Paar- en winterverblijfplaatsen

Tijdens de veldbezoek met batdetector voor paar- en winterverblijfplaatsen zijn geen baltsende of zwermende vleermuizen aangetroffen. Ook in de met endoscoop onderzochte bomen zijn geen (sporen van) vleermuizen aangetroffen. Aanwezigheid van een winter- of paarverblijfplaats wordt daarom uitgesloten. Tijdens de rondes met batdetector zijn gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger foeragerend en overvliegend waargenomen.

Vliegroueten en foerageergebieden

In het plangebied zijn de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), kleine dwergvleermuis (*Pipistrellus pygmaeus*), watervleermuis (*Myotis daubentonii*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctulus*) en laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) foeragerend en passerend waargenomen. De meeste waarnemingen betroffen gewone dwergvleermuis en rosse vleermuis, respectievelijk 674 en 72 keer. Overige soorten zijn minder dan 25 keer waargenomen. Alle waarnemingen worden weergegeven in afbeelding 5.

Afbeelding 5. Overzicht van alle waarnemingen per soort (bron: Stichting Zoogdierwerkgroep Zuid-Holland).

Bosranden en boomkronen binnen het plangebied worden gebruikt om te foerageren. Het aanwezige foerageergebied is daardoor van belang voor verschillende soorten. Binnen het

plangebied is in de bebouwing (Hoofdgebouw) een kraamverblijf van gewone dwergvleermuis aanwezig (Koorevaar, 2017). Hierdoor is in het kraamseizoen mogelijk sprake van essentieel foerageergebied.

Binnen het plangebied zijn verschillende passerende vleermuizen waargenomen. De passerende vleermuizen gebruikten echter verschillende routes om het plangebied uit verschillende richtingen te doorkruizen. Binnen het plangebied zijn geen duidelijke vliegroutes aangetroffen. Doordat er in de omgeving veel alternatie lijnvormige water- en groenelementen aanwezig zijn, is van een essentiële vliegroute geen sprake.

4.2 Overige soorten

Tijdens de veldbezoeken zijn enkele vogelnesten aangetroffen in de te kappen bomen. Van jaarrond beschermde nesten is geen sprake. Overige beschermde soorten zijn niet waargenomen.

5 Effectenbeoordeling

Dit hoofdstuk beschrijft of de ingreep zoals beschreven in hoofdstuk 2 leidt tot overtreding van de Wet natuurbescherming. De resultaten van het nader onderzoek (hoofdstuk 4) worden getoetst aan de verboden zoals genoemd in de Wet natuurbescherming. In dit hoofdstuk worden de tweede, derde en vierde vraag van de doelstelling beantwoord;

- Hebben de voorgenomen werkzaamheden effect op vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen?
- Zijn deze effecten in strijd met de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming?
- Is een ontheffing Wet natuurbescherming noodzakelijk?

5.1 Effecten

Het plangebied vormt een belangrijk foerageergebied voor verschillende soorten vleermuizen. In het plangebied is in de aanwezige bebouwing in eerder onderzoek o.a. een kraamverblijf van gewone dwergvleermuis aangetroffen (Koorevaar, 2017). Kraamverblijven zijn essentieel voor de instandhouding van vleermuispopulaties.

Tijdens het kraamseizoen is beschikbaarheid van dichtbij gelegen foerageergebied essentieel. Om die reden worden kraamverblijfplaatsen vaak aan de buitenrand van grote steden aangetroffen. In de omgeving (< 1 kilometer) van het plangebied zijn verschillende alternatieve bosrijke en waterrijke gebieden aanwezig. Waardoor voor overige in het plangebied gelegen verblijfsfuncties voldoende alternatief foerageergebied in de omgeving aanwezig is. Daarnaast worden grote delen van de bospercelen behouden en vinden geen werkzaamheden aan de watergangen plaats. Hierdoor gaat foerageergebied niet permanent verloren. Tevens zal na de kapronde herplant plaatsvinden, waardoor de functie als foerageergebied ook op de lange termijn wordt gegarandeerd.

In het kraamseizoen is indirecte verstoring van de kraamverblijfplaats door kapwerkzaamheden niet uit te sluiten. Om indirecte (tijdelijke) verstoring van de kraamverblijfplaats tijdens het kraamseizoen te voorkomen, dienen de kapwerkzaamheden buiten het kwetsbare kraamseizoen van gewone dwergvleermuis plaatsvinden, dit betreft de periode van half mei t/m juli.

5.2 Toetsing Wet natuurbescherming

De gewone dwergvleermuis is opgenomen in het beschermingsregime van de Habitatrichtlijn, waardoor de verbodsbepalingen uit artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming (tabel 3) van toepassing zijn op de in de bebouwing aanwezige kraamverblijfplaats en daaraan gerelateerd foerageergebied. Het kappen van bomen in het kwetsbare voortplantingsseizoen kan indirect tot verstoring zorgen van de bekende kraamverblijfplaats. Dit is in strijd met artikel 3.5, lid 2 uit de Wet natuurbescherming.

Het opzettelijk verstoren van de kraamverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis (artikel 3.5 lid 2) kan voorkomen worden door te werken buiten de voor deze verblijfsfunctie gestelde kwetsbare periode. Dit betekent dat kapwerkzaamheden niet plaats mogen vinden in de periode van half mei tot en met juli. Wanneer deze maatregelen getroffen worden, is een ontheffing in het kader van artikel 3.5 lid 2 niet noodzakelijk.

Tabel 3. Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

§ 3.2 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

art 3.5	lid	1.	Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
		2.	Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
		3.	Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
		4.	Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
		5.	Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

6 Conclusies

Schakenbosch b.v. is voornemens kapwerkzaamheden uit te voeren binnen het perceel aan de Veursestraatweg 185 te Leidschendam (provincie Zuid-Holland). Op voorhand kon de aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen niet worden uitgesloten. Op basis van het uitgevoerde nader onderzoek naar vleermuizen kunnen de volgende conclusies worden getrokken ten behoeve van de geplande ingreep (zie ook tabel 6.1):

- In de te kappen bomen zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig;
- Op basis van de hoeveelheid waarnemingen van gewone dwergvleermuis en de reeds bekende kraamverblijfplaats binnen het plangebied is een essentiële functie als foerageergebied tijdens het kraamseizoen niet uit te sluiten;
- In de omgeving is voldoende alternatief foerageergebied aanwezig, ook blijft het grootste deel van het foerageergebied binnen het plangebied behouden;
- Het uitvoeren van kapwerkzaamheden tijdens het kwetsbare kraamseizoen van gewone dwergvleermuis kan indirect verstorend werken op het aanwezige kraamverblijf;
- Het verstoren van een kraamverblijf en hieraan gerelateerd foerageergebied van gewone dwergvleermuis is in strijd met artikel 3.5, lid 2 uit de Wet natuurbescherming;
- Door kapwerkzaamheden buiten het kraamseizoen (lopend van half mei tot en met juli) uit te voeren, wordt verstoring van deze functie uitgesloten;
- Door verstoring te voorkomen, is een ontheffing Wet natuurbescherming niet noodzakelijk.

Tabel 6.1. Conclusie nader onderzoek tweede kapronde De Voorlei. Voor de volledigheid en om een verkeerde interpretatie te voorkomen, dient ook hoofdstuk 5 gelezen te worden.

Soort	Functie	Effect n.a.v. geplande werkzaamheden	Verbodsbepaling Wnb	Maatregelen/ vervolgstappen
Gewone dwergvleermuis	Kraamverblijfplaats in bebouwing (uit eerder onderzoek, Koorevaar, 2017) met daaraan gekoppeld essentieel foerageergebied	Mogelijk	Artikel 3.5 lid 1, 2 en 4	Kapwerkzaamheden uitvoeren buiten het kwetsbare kraamseizoen (lopend van half mei tot en met juli).
Ruige dwergvleermuis	Foerageergebied	Geen	-	-
Kleine dwergvleermuis	Foerageergebied	Geen	-	-
Watervleermuis	Foerageergebied	Geen	-	-
Rosse vleermuis	Foerageergebied	Geen	-	-
Laatvlieger	Foerageergebied	Geen	-	-

Bronnen

Debruyne, M., 2017. Quickscan flora en fauna Schakenbosch Leidschendam. Aveco de Bondt, Amersfoort.

Debruyne, M., 2020. Memo Holte inventarisatie 2^e kapronde. Boomtotaalzorg, Schalwijk.

Koorevaar, J., 2017. Natuuronderzoek Schakenbosch te Leidschendam – vleermuizen. Adviesbureau E.C.O.Logisch, Nieuwekerk a/d IJssel.

Netwerk Groene Bureaus, 2017. Vleermuisprotocol 2017. Netwerk Groene Bureaus, Odijk.

Stichting Zoogdierwerkgroep Zuid-Holland. Mailwisseling. contactpersoon Bart Noort.